

Оля ляснула дверима кімнати й упала на ліжку. «Не вставатиму, не вставатиму, більше ніколи не вставатиму, — шепотіла вона. — Не вставатиму».

Оля так і заснула — у джинсах і светрі. Мама прийшла вночі, щоб вкрити її ковдрою. Оля не відчула, як мама гладила її по голові. І не бачила, як мама плаче. Не так, як вдень, ні. А тихо-тихо. Оля не чула, як мама каже: «Я люблю тебе». Олі снилося небо, і вона летіла на повітряній кулі.

Напередодні був відповідальний день. Вранці — контрольна з історії. Історію їхньому класу викладала директорка школи, сувора тітка з блідо-фіолетовим волоссям. Оля зі своєю подругою Мариною, та й усі діти в класі, між собою любили з неї пожартувати, називали Бастіндою і вигадували про неї історії за мотивами різних жахастиків. Та насправді всі дуже її боялись. Здавалося, від одного її грізного погляду можна було вилетіти зі школи.

Оля готувалася до цієї контрольної цілий тиждень.

— Мамо, зроби телевизор тихіше! Я мушу вчитися! У мене контрольна! — щовечора виголошувала Оля.

Мама незадоволено підбирала губи, але телевизор вимикала. «Знов їй все не те», — Олі хотілося кинути в маму книжкою. Мама мовчки сиділа над своїм вишиванням.

Життя дивне. Чим більше ти робиш, тим більше від тебе хочуть. Так думали вони обидві, Оля і мама. Лише не казали про це одна одній.

Вечері того ж таки дня, після контрольної, мала бути шкільна дискотека. Перша цього року. І вперше така важлива для Олі. Вона розуміла, що більше не зможе, як колись, танцювати і веселитись, ні на що не зважаючи. Ні, так більше не вийде. Бо тепер Іда з Наталкою пильним оком слідкують за тим, хто у що вдягнений, і чи нафарбовані по-дорослому очі, і чи зачесане як слід волосся. Минув час, коли, як раніше, можна було дозволити мамі зробити собі зачіску, «як у принцеси», і намазати блискітками щоки. Тепер все, кінець.

Мама сказала, що вони підуть разом, куплять Олі нові джинси і светр, який вона захоче.

— Напиши добре контрольну, і все купимо.

Мама сказала це радше для годиться. Вона знає, що Оля добре вчиться. Чи не досить добре? Чи цього мало для того, аби гарно вбратися на дискотеку?

— Напишу, обіцяю! А туш, а пудра, а підводка?

— В мене десь були... — знічено відповіла мама. — Я не знаю, навіщо воно тобі...

Оля благально глянула на маму.

— Я давно не фарбувалася. Але десь мають бути...

— Клас! Пошукаєш?

— Так. Навчу тебе користуватись, — мама раптом мрійливо усміхнулася. Та її обличчя дуже швидко набрало звичного заклопотано-сердитого виразу. — Іди, мені тепер треба швидше закінчити замовлення.

Після роботи і домашніх справ мама сідає вишивати. Кажуть, вона гарно вишиває. Їй замовляють цілі картини. Одного разу в школі навіть виставляли кілька маминих робіт. Оля, щоправда, зовсім на цьому не розуміється. Мама погано спить, а тому часто сидить над вишивкою майже всю ніч. Лише чути, як бубонить телевизор, який вона вмикає, аби було веселіше.

Ну, це вона так каже — «аби було веселіше». Насправді вона ніколи не буває веселою. Уже дуже давно не була.

Того дня перед сном вони мріяли, як Оля збиратиметься на свою дискотеку. Уявляли новий одяг, гарно нафарбовані очі і зачіску. Думали про це обидві, лише кожна сама собі окремо і одна одній не розповідали.

Зранку перед контрольною мама навіть не спитала Олю, чи та готова. Мовчки пила свою каву і дивилася в якусь точку неподалік від Олі, але не на Олю. О восьмій вони вийшли з дому й пішли кожна в інший бік.

— Хорошого тобі дня, сонечко, — механічно промовила мама, прощаючись.

— Побажай мені успіху на контрольній, — попросила Оля.

— О, так, у тебе контрольна. Ти впораєшся, я знаю, тримаю за тебе кулаки, — мама підняла вгору два міцно стиснуті кулаки.

Оля швидко обійняла її, а вона, не встигнувши, мабуть, відповісти, стояла, рівна як стовп, тримаючи кулаки, і дивилась кудись не на Олю.

«Мушу написати добре», — повторювала собі Оля всю дорогу до школи.

Бастінда, нашкрябавши на дошці два варіанти запитань, грізно походжала поміж рядів, орлиним оком споглядаючи, аби ніхто не списав, не підглянув і ні в кого нічого не спитав. Вона навмисне голосно вистукувала підборами по підлозі. Але Оля почувалася більш-менш спокійно: вона все знала. І свій варіант, і сусідчин. І здається, встигала все написати. Годинника вона поклала перед собою на парту. Щоб Бастінда не подумала, ніби в неї шпаргалка схована під рукавом. Їй бо всяке може в голову встрілити. Маринка сиділа попереду через парту. Вона кілька разів озирнулася на Олю, роблячи при цьому круглі перелякані очі. Але швидко відверталася назад, зачувши огидне постукування масивних підборів.

Врешті Бастінда перестала курсувати між рядів і встала перед вікном, за яким, судячи з криків, старшокласники на фізрі грали у футбол. Марина знову стала про щось сигналити Олі, але та ніяк не могла дотумкати, у чому проблема. І тут сталося нечуване. Необережно запущений кимось м'яч долетів до вікна другого поверху і, різко вдарившись об раму, відскочив назад. Аж всі смикнулись від несподіванки. А Бастінда, якій, очевидно, на секунду здалося, що м'яч зараз вріжеться прямо в її ніжно-фіолетову голову, ледь не впала. Та вона швидко випросталася і, розлючена, кинулась до вікна, прочинила його й заходилася кричати на старшокласників.

Оля вирішила не втрачати ані секунди. Вона швидко підбігла до Маринки.

— Що?

— В якому році була Люблінська унія?! — випалила Маринка.

— 1569! 1569! — голосним шепотом повторила Оля, задкуючи до свого місця. — 1569!

— Всім стояти! — викрик Бастінди, наче команда «замри» у грі «Море хвилюється», змусив усіх застигнути.

Оля боялася підняти очі. До її стільця лишалося менше метра.

— Ти і ти — двійки, на вихід. Ти і ти теж.

Директорка упіймала на гарячому усіх списувальників.

— І ви обидві, — Бастінда зробила такий жест, ніби своїми викривальними вказівними пальцями викидала Олю і Марину з класу. — Щоденники на стіл!

Дівчата разом з іншими поплентались до дверей. У коридорі Оля розплакалася.

— Вибач мені, ну вибач. Не треба так, не плач. Ну... — Марина втішала подругу, як могла.

— Та ти не винна, — крізь сльози повторювала Оля. — То я, то все я.

Вдома Оля якийсь час просто сиділа за столом і дивилася перед собою. Мама ще не було вдома. Хотілося сидіти й сидіти отак, нічого не роблячи. Але годинник цокав невблаганно, ніби підбори Бастінди. Оля стала збиратися на дискотеку. Вбралася у новий одяг і відчула себе значно ліпше.

Оля стояла перед дзеркалом, повертаючись до нього то одним боком, то іншим, коли клацнув дверний замок. Мама, як і обіцяла, прийшла трошки раніше, аби допомогти Олі зі зачіскою й косметикою. Усе потрібне Оля

вже витягла на світ Божий з дальньої шухляди і розклала на столику: пудру, туш, чорну підводку, лак для волосся.

— Привіт, кицю! — мама усміхалась. — Ну що, до діла?

Оля сиділа на стільчику, а мама розчісувала їй волосся. Як же це приємно, думали вони обидві, але не казали цього вголос.

Олі було неспокоїно: вона мусила розповісти мамі про вранішню катастрофу з контрольною. Мусила, бо так правильно. Бо вона не бреше.

— Мамо, мене вигнали з контрольної, тому що я допомагала Маринці.

— Вигнали? — мама завмерла. Усмішка вмить зникла з її лица.

— Так. Басті... Наталя Григорівна вигнала. І поставила двійку, — Оля відчула, як шиєю побігли маленькі огидні мурахи.

— Вигнали?! — мама підвищила голос. Увесь її спокій, ніби та кулька, луснув зі страшним вибухом. Від вибуху, здалось, задзвеніли вікна.

— Вигнали?! — кричала вона. — Чому, ну чому так? Чому я не можу покластися на тебе? Я ж все роблю! Глянь! Усе, що обіцяю! Більше навіть! Я стараюсь, як можу. А ти? А ти?

— А що я? — Оля раптом схопилась зі стільця. Захотілося розтрити все довкола, втекти, ніколи більше не бачити цю кімнату. — А що я?

— А що ти? — кричала мама. — А нічого! У тому то й річ — нічого! Ні-чо-го!

Оля відчула, як по обличчю течуть сльози. Вона кинулася до своєї сумки, згребла все розкладене на столику начиння й побігла до передпокою.

Зміст

1. Аня Хромова. Дорога до Смарагдового міста	5	7. Маша Сердюк. Мій Супермен	75
2. Надія Біла. Я ніколи не носитиму суконь	15	8. Альона Ярова. Чорно-біле	97
3. Галина Ткачук. Perfect Shot	35	9. Наталка Малетич. Завжди Твій...	103
4. Валентина Вздутьська. Сніги Амалієнборгу	45	10. Валентина Захабура. Лепрекони	117
5. Таня Стус. Я – Груффало	57	11. Наталя Ясіновська. Чи приїде Клої?	141
6. Оксана Луцкевська. Історія Віти Т.	67	12. Саша Кочубей. Мушля для молі	155
		Про авторів	163